

Việt Nam Cộng Hòa & Những Mùa Noel cũ.

Thanh Dũng

Không khí Lễ Christmas đang rộn ràng khắp trời Bắc Mỹ có lẽ cũng gợi đôi chút nhớ nhưng cho không ít độc giả người Việt, nhất là quý vị cao niên, về những mùa Noel cũ ở Miền Nam Việt Nam, vào thời Đệ Nhất và Đệ Nhị Cộng Hòa, lúc người Việt Quốc Gia còn nắm quyền điều hành xứ sở.

Mặc dù chinh chiến điều linh, quê hương ngập tràn khói lửa, mỗi mùa Giáng Sinh về, cách riêng đối với người dân Sài Gòn, đã trở nên một dịp Lễ hội đặc biệt. Tại trung tâm thủ đô, người ta tung bùng bày bán thiệp Chúc Mừng Giáng Sinh và Năm Mới Dương Lịch khắp các vỉa hè, nhiều nhất là trên con đường Lê Lợi, còn gọi là Bonard. Từ thời thập niên 50, 60, những tấm thiệp thiết kế mỹ thuật, đa dạng, thường được in ấn tại ngoại quốc rồi nhập cảng về, với nhiều màu sắc hình ảnh lung linh đã trở nên rất hấp dẫn đối với giới trẻ Sài Gòn. Đường Lê Lợi, cũng như đường Nguyễn Huệ và đường Tự Do thường không cho xe cộ lưu thông vào buổi chiều trước đêm Giáng Sinh. Cả khu vực như chỉ dành cho những người đi bộ vui chơi đêm Noel. Các quán cà phê đều đóng đúc giới trẻ, vừa tùm tùm nhâm nhi cà phê, vừa ngồi ngắm thiên hạ ngược xuôi.

- Đúng buổi chiều Giáng Sinh 1964, Khủng Bố Việt cộng gài nổ xe bom tại Cư Xá Brinks này (nằm trên đường Hai Bà Trưng Quận 1 Sài Gòn) giết hại 2 binh sĩ Đồng Minh, và nhiều thường dân Việt. Ngày nay, nơi này thành Park Hyatt Hotel.
- Giáng Sinh 1965, binh sĩ Việt Nam Cộng Hòa, và đồng minh tặng quà cho trẻ cô nhi một trại mồ côi của Công Giáo tại Xuân Lộc.

Chủ nhân các quán cà phê cũng thường trang trí với cây thông nho nhỏ đặt trên quầy và mở nhạc Noel. Xen lẫn những giai điệu Giáng Sinh rộn ràng của Âu Mỹ, thế nào cũng có lẫn những nhạc phẩm về mùa Noel của các Nhạc sĩ Việt. Không ít người Việt lớp cũ có lẽ vẫn còn nhớ những năm xưa Đài Phát Thanh Sài Gòn thường phát lại nhạc phẩm "Mùa Sao Sáng" của Nhạc sĩ Nguyễn Văn Đông qua giọng hát Giao Linh: "*Một mùa sao sáng / đêm Noel Chúa sinh ra đời / người hẹn cùng tôi / ngày về khi đất nước yên vui...*" Lời hát thường vang lên vào dạo đầu tháng 12, nửa như báo trước một mùa Lễ lớn sắp về, nửa như nhắc nhớ hoàn cảnh loạn ly của xứ sở.

- Nhà thờ Đức Bà Sài Gòn chiều Noel 1964.
- Binh sĩ Đồng Minh phát quà cho trẻ em Việt trong vùng chiến sự mùa Noel 1965.

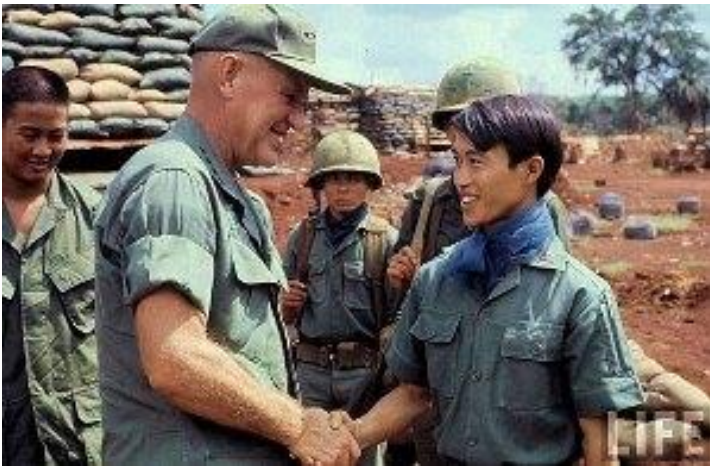
Thời đó, tuổi trẻ nam giới không mấy người tránh được đời quân ngũ, làm bổn phận của người thanh niên, bảo vệ đồng bào, bảo vệ miền Nam Tự Do, khi quê hương đang lâm vào cơn nguy biến. Từng năm từng năm qua, hết động viên từng phần, và đến năm 1968 thì toàn phần Tổng Động Viên. Với những chàng thư sinh phải xếp bút nghiên theo việc đao binh, thì cảnh “anh tiền tuyến, em hậu phương” cũng càng lúc càng thêm phổ biến. Có lẽ có phần từ thực tế này mà nảy sinh một dòng nhạc riêng biệt gọi là “Nhạc Giáng Sinh” qua tiếng hát của các Ca sĩ thời xưa hồi đó như Thanh Lan, Thanh Thúy, Lệ Thu, Carol Kim... Nhạc Giáng Sinh Việt không rộn ràng như nhạc Noel Âu Mỹ, trái lại còn có thể ảm đạm, thậm chí buồn bã nữa. Giai điệu lẫn ca từ ám ảnh nỗi buồn chiến tranh (những cuộc tình phân ly, những người tình cùng đi Lễ nửa đêm, cùng quỳ thề nguyện trong Giáo đường, những yêu nhau rồi lại xa nhau, v ...v...).

- Gót chinh nhân một chiều Noel 1966.
- Nữ lưu Việt Nam Cộng Hòa những ngày Noel cuối năm 1970.

Dòng nhạc Giáng Sinh hay những mùa Noel cũ dễ khơi gợi niềm luyến tiếc một thời Việt Nam Cộng Hoà nói chung, và một thời tuổi trẻ rất riêng tư của không ít người Việt. Trong hơn 20 năm, dù gặp hoàn cảnh bất lợi,

người Việt quốc gia đã kịp giúp xứ sở của mình thăng tiến: giáo dục khai phóng, xã hội năng động, cầu tiến chưa từng thấy. Bây giờ, gần nửa thế kỷ trôi qua, nhưng tâm lý... hoài cổ có lẽ càng khiến dòng nhạc Giáng Sinh, cũng như những kỷ niệm Giáng Sinh xa xưa của một thời chinh chiến càng thêm tha thiết. Xem lại những hình ảnh Sài Gòn xưa cũng có thể vừa để hoài niệm, vừa để trân quý một thời đại tốt đẹp, mà những giá trị của nó chưa hẳn đã mai một qua thời gian.

- Tạp chí LIFE ghi lại hình ảnh một Chuẩn Úy Việt thời loạn bắt tay vị Đại Tướng Đồng Minh.
- Một góc Sài Gòn mùa Noel 1972.